

Dosarul nr. 2ra-252/19

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud: A. Procopișina)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Ivan Gorbuli cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Ivan Gorbuli și a fost menținută hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni,

c o n s t a t ă:

La data de 01 decembrie 2017 Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Gorbuli cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 27 iulie 2011, Ivan Gorbuli a fost înmatriculat la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova secția zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat.

A susținut că, între el și Ivan Gorbuli a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049530, precum și acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia, după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în baza hotărârii Comisiei pentru repartizare la serviciu, pîrîtul urmează să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu mai puțin de 3 ani.

A specificat că, în temeiul modificărilor operate în Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Ivan Gorbuli a semnat angajamentul „absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova”, prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul

subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, acesta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

A afirmat că, după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare”, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 414 ef. din 19 iunie 2015, pîrîtul a fost numit (în bază de contract din 19 iunie 2015), în funcția de ofițer de urmărire penală al Secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Briceni al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu acordarea gradului special „Locotenent de Poliție”.

A notat că, potrivit ordinului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 464 ef. din 19 octombrie 2017, pîrîtul a încetat serviciul în Poliție începând cu 26 octombrie 2017, în corespundere cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 28 luni 07 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze.

A punctat că, perioada nelucrată a pîrîtului constituie 31 luni 23 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată de facto cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova constituie 51102 de lei 65 bani.

A precizat că, pct. 4 din hotărârea Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001 „Cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”, prevede că în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ.

A menționat că, contrar prevederilor menționate supra, pîrîtul nu a respectat pct. 2.1 al contractului individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și nici angajamentul asumat ca și absolvent al Academiei „Ștefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu suma de 51102 de lei 65 bani.

A solicitat încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său a sumei de 51102 de lei 65 bani, cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, a fost admisă acțiunea depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și a fost încasat de la Ivan Gorbuli în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova suma de 51102 de lei 65 bani, cu titlul de cheltuieli suportate pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare”. Totodată, a fost încasat de la Ivan Gorbuli în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1533 de lei 08 bani.

Prin decizia din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Ivan Gorbuli și a fost menținută hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni. Totodată, a fost respinsă cerința Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la încasarea cheltuielilor de transport pentru instanța de apel.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, instanța de fond corect a

constatat că apelantul Ivan Gorbuli avea obligații față de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, de a activa în organele Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova o perioadă de 5 ani, dar nu 3 ani, conform contractului de muncă nr. 049530, angajamentului și acordului la contractul respectiv, or conform hotărârii Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 „privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 - XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”, „odată cu semnarea unui nou angajament în perioada de valabilitate a angajamentului semnat anterior, ultimul se abrogă de drept”.

Mai mult ca atât, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a menționat că, angajamentul pe termen de 5 ani asumat de către Ivan Gorbuli a fost în acord cu prevederile art. 17 alin. (6) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, care reglementează că studentul exmatriculat pentru indisciplină sau nereușită, precum și polițistul care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din motive specificate la art. 47 alin. (1) lit. a), h), k)-m) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2013 (până la modificare), restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

De altfel, instanța de apel a relevat că Ivan Gorbuli, semnând angajamentul din 19 iunie 2015 a fost de acord cu modificările efectuate la contractul contractului de muncă nr. 049530 și acordul la contractul respectiv, în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (5) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, care reglementează că „persoana admisă la studii în Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova semnează un angajament de continuare a serviciului în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, după absolvirea instituției, pe un termen de 5 ani”.

În partea ce ține de cerința Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la încasarea cheltuielilor de transport pentru instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a concluzionat că această cerință urmează a fi respinsă. Or, reprezentatul intimatului, în susținerea acesteia a prezentat un calcul a consumului automobilului Dacia Duster, în care este indicat că automobilul în cauză, pentru a se deplasa de la Chișinău-Bălți, are nevoie de combustibil în sumă de 537 de lei, însă nu a prezentat careva probe care ar fi dovedit ca automobilul dat a fost folosit în scop de serviciu pentru deplasare la instanța de apel, nu s-a anexat o foaie de deplasare, pentru data examinării cauzei în apel, adică, nu au fost prezentate probe ca automobilul a fost folosit în scop de deplasare la instanța de apel și pentru această deplasare intimatul a suportat cheltuieli în sumă de 537 de lei.

La data de 14 decembrie 2018 Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de transport suportate în instanța de apel, pronunțând în această parte o nouă hotărâre de admitere a acestei pretenții.

În motivarea recursului a indicat că, argumentul instanței de apel precum că reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu a prezentat careva probe prin care să dovedească că automobilul dat a fost folosit în scop de serviciu pentru deplasare la instanța de apel, nu are încadrare logică, or într-un final, indiferent de mijlocul

de transport, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova urma într-un oarecare mod să se deplaseze de la Chișinău la Curtea de Apel Bălți, iar oricare mod utilizat de către acesta, genera cheltuieli (cheltuieli de transport).

A precizat că, automobilul de model Dacia Duster, n/î VHW 981 aparține Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare, iar potrivit raportului înaintat conducerii Direcției management instituțional a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind deplasarea la Curtea de Apel Bălți la ședința de judecată numită în prezenta cauza civilă, anume automobilul de model Dacia Duster, n/î VHW 981 a fost disponibil pentru a efectua deplasarea la Curtea de Apel Bălți, la data de 08 noiembrie 2018.

A punctat că, potrivit bonului nefiscal de alimentare a automobilului în aceeași zi, prețul unui litru de combustibil „Premium 95” a fost de 18 lei 89 bani.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 08 noiembrie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 07 decembrie 2018 (f.d. 111).

Astfel, recursul, declarat la data de 14 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la

soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru